

Lisa 3. Analüüsi kokkuvõte - Valla üldine iseloomustus ja väljakutsed

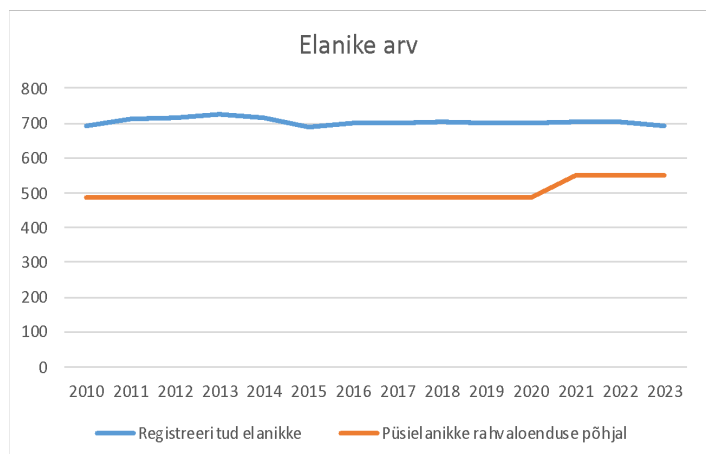
Asukoht

Kihnu vald asub Liivi lahes Kihnu saarel, olles suuruselt Eesti seitsmes (17,33 km²) ja Liivi lahe suurim saar. Koos saarega kultuuriliselt seotud ümbritsevate asustamata laidudega (kokku 80 laidu, territ. ca 0,29 ha) laieneb valla territoorium kokku 17,62 km²-ni. Saar on 7 km pikk ja kuni 3,3 km lai. Mandrist eraldab Kihnu saart umbes 10 km laiune Kihnu väin, linnulennul on Tõstamaa poolsaare Lao maaninast Kihnuni 10,6 km, Kihnust Pärnuni on 40 km, Ruhnuni 60 km, Riiani 123 km. Kihnu saare rannajoone pikkus on 36,2 km. Lähim asustatud ala on Tõstamaa valla Manija saar 7,5 km kaugusel.

Saareline iseloom mõjutab kogu valla toimimist ja muudab oluliseks transpordivõimaluste, energiavarustuse, side ja turvalisuse eraldi käsitlemise.

Rahvastik ja tööhõive

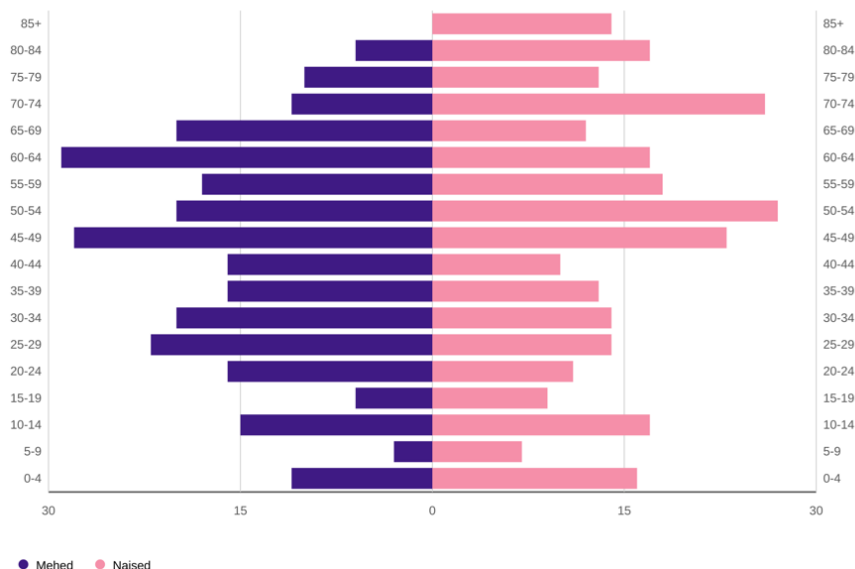
Kihnu saare on elukohaks registreerinud 691 (Rahvastikuregistri seisuga 01.01.2023) elanikku ja viimase perioodi väikesele langusele vaatamata on elanike arv püsinud stabiilsena. Statistikaameti rahvaloenduste andmetel elab aga saarel ca 550 alalist elanikku (inimene, kes veedab saarel enamiku oma igapäevasest puhke- ja uneajast) ja see on aja jooksul pisut suurenenud (2011 aastal 488 ja 2021 aastal 551 alalist elanikku).

Elanike soolis vanuseline struktuur 01.01.2023 seisuga näitab vanemate vanuse gruppide järjepidevat suurenemist ja üldist rahvastiku vananemist saarel. Elanikest 132 on vanemad kui 65 aastat. Neist 114 vanuses 65 – 84 ja 18 vanuses 85+. (järgneval joonisel 2022 andmed)

Rahvastiku soo ja vanuskoosseis | Kihnu vald, 2022

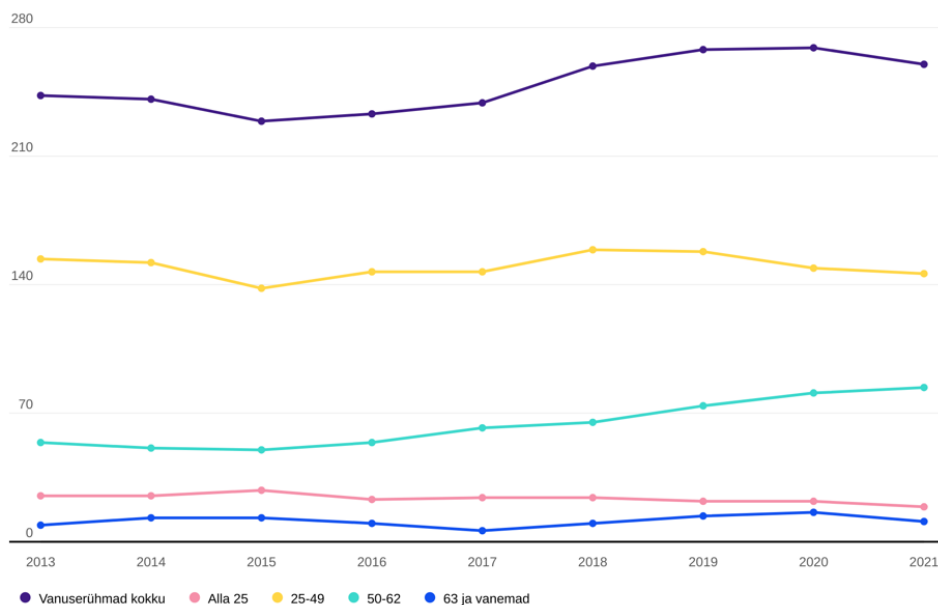
Allikas: statistikaamet

Elanike brutotulu statistika näitab, et Kihnus on tulu saajate 63+ vanuserühmas kiiresti vähenev. Vananeva rahvastiku tingimustes peab sellega arvestama valla sotsiaalteenuste planeerimisel.

Brutotulu saajate arv vanuserühma ja soo järgi | Kihnu vald, Mehed ja naised, 2013–2021

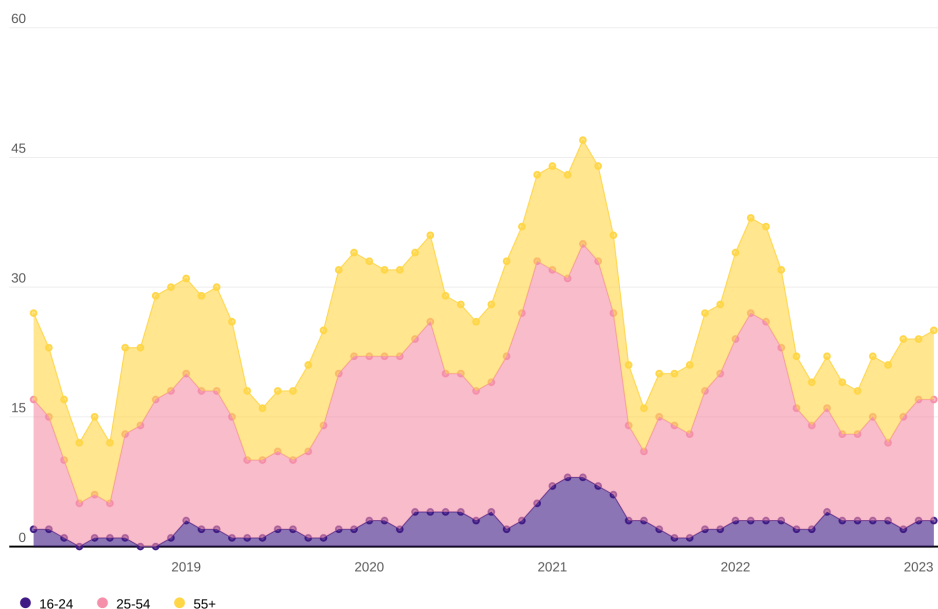
Allikas: statistikaamet, maksu- ja tolliamet

31.10.2022 seisuga oli registreeritud töötuid 22. Puudega inimesi oli vallas 31.10.2022 seisuga kokku 70, nendest tööealised 25, ja vanaduspensioniealisi 45. Töötuse statistik toob selgelt välja ka saare sesoonse iseloomu.

Registreeritud töötute arv vanuserühma järgi | Kihnu vald, Mehed ja naised, märts 2018 – veebruar 2023

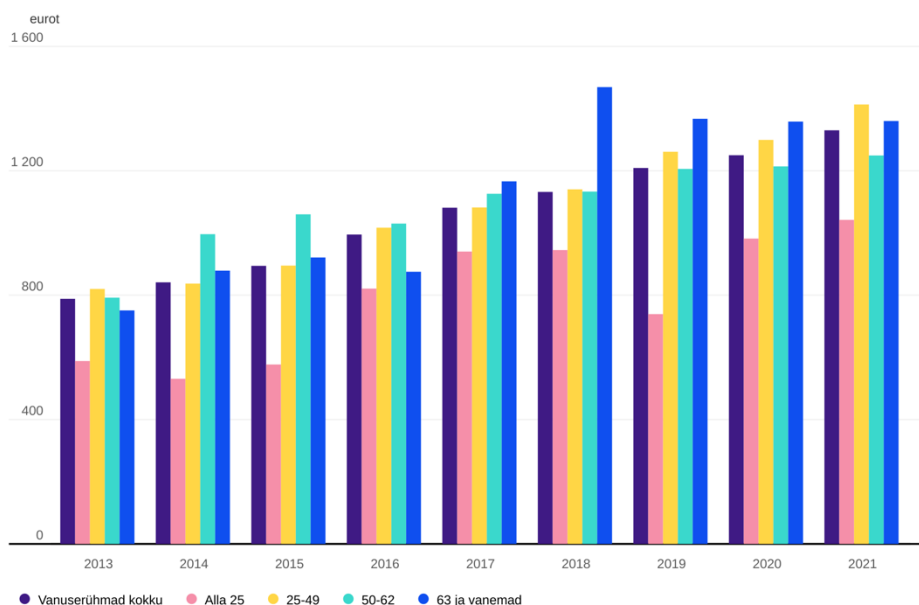
Allikas: statistikaamet

Tööealise elanikkonna hakkamasaamist näitab Eesti keskmisest madalam, kuid läbi aja stabiilselt suurenev keskmine brutotulu.

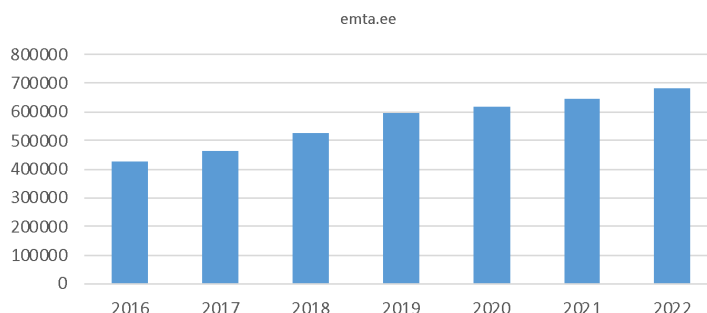
Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu vanuserühma ja soo järgi | Kihnu vald, Mehed ja naised, 2013–2021

Allikas: statistikaamet, maksu- ja tolliamet

Arvestades omavalitsusele esitatavate nõuete pidevat suurenemist ja saarelise toimimise iseärasusi, ei taga tänane peamiselt eraisiku tulumaksul põhinev valla tulubaas investeringute võimekust ja enamuse arengukavas planeeritud eeldab eraldi tegevusi investeringute leidmiseks.

Kohalikule omavalitsusele ülekantud tulumaks

Kooli areng

Õpilaste arvu prognoos koolis näitab tänase seisuga võrreldes suurt kahanemist, mida rõhutab veelgi ühe suure 9 õpilasega klassi kooli lõpetamine aastal 2025. Muutusega tuleb arvestada ja planeerida vajalikud tegevused kooli elujõulisena hoidmiseks - tagada vajalikud tegevused finantseeringute leidmisel ja taristu arendamisel ka väheneva õpilaskonna tingimustes.

klass	2022/23	1.9.2023	1.9.2024	1.9.2025	1.9.2026	1.9.2027	1.9.2028
1	4	0	3	3	4	3	2
2	1	4	0	3	3	4	3
3	2	1	4	0	3	3	4
4	5	2	1	4	0	3	3
5	4	5	2	1	4	0	3
6	9	4	5	2	1	4	0
7	6	9	4	5	2	1	4
8	6	6	9	4	5	2	1
9	4	6	6	9	4	5	2
kokku	41	37	34	31	26	25	22

Täpsem ülevaade haridusvaldkonna olukorrast ja arenguvajadustest on toodud Kihnu Kooli arengukavas 2022-2025. Lühülevaade olukorrast ja olulisematest vajadustest on lisatud valdkondade kaupa alltoodult:

Alusharidus. Lasteaia pedagoogiline personal koosneb kahest täiskohaga õpetajast ja kahest abiõpetajast, kelle on riiklikult nõutav kvalifikatsioon. Lasteaia metoodilise suundumuse poole pealt on oluline kihnu kultuuri süvendatud põimimine laste igapäevastesse tegevustesse. Tulevikus oleks vajalik ka lasteaia õppekavasse sisse viia kihnu keele tund ning arendada eelkooli ja huvitegevusrühmade korraldust.

Saare lasteaia põhiprobleemiks on ruumipuudus. 15 lapsel on hetkel kasutada vaid üks ruum nii magamiseks, mängimiseks kui õppimiseks. Samuti on tagasihoidlikult väike garderoob.

Põhiharidus. Õpetajad töötavad osakoormusega või peavad täiskoormuse tagamiseks omandama kõrvalerialasid koolis töötamiseks, mida tuleks ka varasemast rohkem toetada.

Koolitöötajad on nooruslikud (keskmine vanus 43) ja kõik elavad hetkel saarel, mis annab võimaluse edukalt arendada õpilaste huvitegevust pärast koolitunde. Noorte õpetajate kooli kutsumine ja saarel elamise motiveerimine peab olema järjepidev suund.

Kihnu Kooli üheks omapäraks on õppekavasse integreeritud Kihnu pärimuskultuuri tunnid, millega on oluline jätkata ka tulevikus.

Puudub IT-haridusega spetsialist kooli kaasaegse arvutipargi ja tehnika hooldamiseks. Tulevikus võib see pärssida ka kvaliteetse ja koolile sobiliku infotehnoloogilise arengu jätkamist.

Põhihariduse kvaliteetse korraldamise üks suuremaid probleeme on **õppehoone mittevastavus vajadustele**. Puudub korralik ventilatsioon, ruumiprogramm on ebaratsionaalne ning puuduvad staadion, tööõpetuse tundide töökoda ja abiruumid. Juba lähitulevikus on oluline alustada uue koolimaja projekteerimisega ja ehituseks vajaliku rahastamise leidmisega.

Koolil ja lasteaial on ühtne juhtimine, mida toetab kooli hoolekogu. Väikesaarele omaselt on lastevanemate ja kooli vahel tihe kontakt, mida on oluline hoida ka tulevikus.

Huviharidus. Kooli huviharidus on arengukava koostamise ajal heal järjel: enamus õpilasi osaleb mõnes huviringis. Siiski ootavad õpilased huvitegevuse mitmekesistamist: näiteks robotika- või motoringi näol. Enam tuleks tähelepanu pöörata õpilaste silmaringi laiendamisele, külastades mandril toimuvaid kultuurisündmusi, teatrietendusi ja muid üritusi. Loomist ja arendamist ootab ka väliskoostöö. Hästi on käivitunud noorte tuletõrjeringi tegevus Kihnu Päästekomando juures.

Täiskasvanuharidus. Märksõnaks täiskasvanuhariduse väljakujundamisel peaks olema elukestva õppe printsiip. See eeldab, et loodaks võimalusi erinevatele vanusegruppidele. Nooremate saareelanike huvi oleks Kihnus ilmselt tehnikaga seotud. Keskealised täiskasvanud ootaksid kindlasti keeleõppe alast täiendkoolitust. Aktiivselt osaletakse saarel toimuvatel mälumänguõhtutel. Taaskäivitunud on Kihnu Haridusselts, mille eesmärgiks on kohaliku hariduselu edendamine.

Kõiki vanusegruppe liitvaks võiks osutada saarele loodav loodushariduskeskus ja seda olenemata eelnevast haridustasemest. Loodushariduskeskused töötavad edukalt mitmetes eri piirkondades Eestis ja selline kogukondi liitev, kohalikke loodusväärtusi teadvustav ruumiline keskus oleks huvitav ka saare külastajatele.

Vanem elanikkond saarel vajab tänapäevasest elukeskkonnast lähtuvalt IT-alast koolitust. Kindlasti vajaksid IT-alaste teadmiste täiendust lapsevanemad.

Sotsiaalvaldkonna areng

Vananev elanikkond ja valla piiratud võimekus seavad valdkonnale järgnevateks perioodideks suuri väljakutseid. Hetke suuremad probleemkohad, millega arvestada on:

Kihnu vallas on kolm sotsiaalkorterit, nendes elab 5 elanikku. Vaba sotsiaalelupinda vallas ei ole. Probleemiks on praeguste sotsiaalpindade suur küttekulu. Puudub ööpäevaringne üldhooldusteenus ehk hooldekodu (liigutakse selles suunas, et 2024 aastal avada 14 kohaline hooldekodu). Saarel on palju puudega, osalise ja puuduva töövõimega inimesi ja palju inimesi, kellel puuduvad ülalpidajad (vanad inimesed, kelle eluruumid on kohandamata). Koduhooldusteenusel on praegu 11 klienti, nendest 5 väga suure hooldusvajadusega. Mandril hooldekodudes on 01.01.2023 seisuga 4 klienti, nendest 2-le maksab vald kohatasust puudujääva osa. 1. juulist 2023 hakkab kehtima üldhooldusreform, kus kohatasu maksmine toimub kliendi pensionist mille lisab KOV puudujääva osa (riigi antud vahenditest).

Valdkonnas on **kvalifitseeritud töötajate puudus** ja teenusepakkujad on tihti mandril (teenuste maht väike). Näiteks pereteraapiat ei tulda Kihnu läbi viima ühe pere pärast, hambaarst ei tahaks tulla kord aastas 60 lapse hambaid kontrollima jne.

Toimetuleku väljakutsed on ajas kasvavad. Registreeritud töötuid on palju, hulk ei vähene oluliselt ka suvekuudel, kui tööd on seoses turismihooajaga rohkem. Tulevasi rahvapensioni saajaid (inimesed, kellel pole piisavalt tööaastaid, et saada vanaduspensioni) on palju. Toimetulekutoetuse saajaid oli jaanuaris 2023 neli. Võrreldes eelnevate aastatega on see arv oluliselt langenud (varasemalt 8-10 inimest). Majanduslike raskuste või vältimatu abi puhul on võimalik taotleda ühekordset toetust. Võlanõustamisteenust osutame koostöös teenusepakkujaga mandrilt. Lastele ja peredele maksab vald toetusi: sünnitoetus neljas osas, koolitoetus, kooli lõpetamise toetus, toitjakaotustoetus jne.

Inimeste teadlikkus on madal sh terviseteadlikkus. Hilises keskeas ja vanematel inimestel puudub digipädevus. Arvutisõltuvus noortel on muutumas järjest suuremaks probleemiks.

Enamusele avalikele hoonetele pole tagatud ligipääs puuetega inimestele (ratastool). Osaleme **tuleohutusprojektis**, mille käigus renoveeritakse küttekoldeid või elektrisüsteem. Kodud valitakse välja koostöös Kihnu Päästekomandoga.

Sotsiaaltransporditeenust osutatakse koostöös PÜTK-iga ja see jätkub ka järgnevatel aastatel. Ühele elanikule osutatakse valla poolt eestkostet

Osade KOV kohustuslike sotsiaalteenuste järele puudub vajadus, sest puudub teenuse sihtrühm nt asendushooldusteenus, varjupaigateenus, turvakoduteenus, lastehoiuteenus. Isikliku abistaja teenust ja tugiisikuteenust osutatakse koduhoolduse raames, eraldi inimest selleks palgata ei ole otstarbekas.

Tervishoiuteenused

Kihnu perearsti nimistu N0390 loodi 06.11.2003. Arengukava loomise hetkel käib saarel patsiente vastu võtmas asendusarst (nimistule perearsti pole õnnestunud leida), asenduse periood 01.07.2022 - 30.06.2023. Nimistu piirsuurus on 2000 inimest ja 01.12.2022 seisuga oli nimistus 302 inimest (vabade kohtade arv 1698). Kohapealne haruapteegi teenus on seotud perearstiteenusega.

Arsti vastuvõtt toimub saarel üks kord nädalas, pereõe vastuvõtt toimub viis päeva nädalas. Üks kord aastas korraldab perearst saarel tervisepäevi, st kohale tulevad eriarstid mandrilt (nt kardioloog, endokrinoloog, nahaarst, vereanalüüsivõtjad jne). Ortopeed, silmaarst ja kopsuarst võtavad kohapeal patsiente vastu mitu korda aastas. Kahel viimasel suvel on saart külastanud Viljandi Haigla mobiilsed bussid (mammograafiabuss, röntgenbuss). Eriarstide vastuvõttud on alati populaarsed, nendega tuleb jätkata.

Esmaabibrigaad töötab Kihnus alates 2011.a. Koosseisus on 4 põhiliiget ja 2 asendusliiget ning brigaad kuulub Põhja-Eesti Regionaalhaigla (PERH) koosseisu. Ägedate seisundite korral saab loota nende tegevusele ja vajadusel korraldatakse patsiendi transport mandrile. Transpordiks saab sobivate ilmaolude korral kasutada praami või helikopterit (seda vaid juhul, kui helikopter ei ole mõnel üle-Eestisel kriitisel sündmusel). Kõige kiiremini oleks aga abivajajal võimalik pääseda mandril oleva abini siiski veeteed mööda, kuid selle teostamiseks puudub saarel sobiv transpordivahend (kaater vmt, millega saaks transportida lamavat haiget ja mis oleks ilmastikukindel).

Parvlaevaga jõuab patsient haiglasse minimaalselt 1,5-2 tunniga, mis võib olla liiga pikk aeg elu või tervise päästmiseks. Kiiret lahendust vajabki sobiva transpordivahendi olemasolu saarel, eesmärgiks patsiendi transport mandrile (vajadusel koos kandraamiga) ja ruumid, kus hoida varustust ja patsiente kuni transpordini ja majutada suviseid lisatöötajaid PERHist.

Saarel toimimine eeldab suuremat ennetustegevust ja terviseteadlikkust. Tervisekasvatus ja noorte/laste terviseteadlikkuse tõstmine ning tervislike eluviiside propageerimine peab muutuma järjepidevaks ja igapäevaseks ning eeldab suuremat koostööd kooliga.

Kultuuri hoidmine ja arendamine

Rahvamaja on täna oluline keskus kogu saare kultuurielule kuid täna on hoone võimalused alakasutatud. Hoone vajab täiendavaid investeeringuid ehitusvigade parandamiseks ja funktsionaalsuse suurendamiseks (heli ja valgustehnika arendamine; ehitusvigade parandamine; ruumide funktsionaalsuse parandamine; toitlustusvõimaluste parandamine; parkimisplatsi valgustuse täiendamine ja parandamine; inventari uuendus; ventilatsiooni parandamine; konverentsitehnika soetamine)

Saarel on puudus eestvedajatest ja **huviringide** juhtidest, kes tegeleksid huviliste juhtimisega, inimeste teavitamise, motiveerimise ja kaasamisega. Koolilastel toimib mitmeid huviringe kuid puudub tehnikaalane huviring (robotika, motoring, tehnikaring).

Kihnu **inimeste aktiivsust** ühistegevustes, huviringides ja rahvaüritustel osalemisel saab oluliselt parandada. Täiskasvanute huviringide vähesus eeldab, et kaardistaksime paremini, millised on täiskasvanute huvid ja proovime leida uusi lahendusi. Näiteks muuseumis toimuvad pulgapitsi töötoad, mis on vägagi populaarsed).

Puudub **statsionaarne lava ja tantsuplats** väliürituste ja rahvapildude nagu jaanipäevad, laulupäevad jms läbiviimiseks.

Muuseumi hoidla valmimisel on muuseumi olukord paranenud. Muuseumi pood annab $\frac{1}{3}$ tuludest ning on hästi toimiv. Muuseumi direktoril lasub hetkel liiga suur vastutus ja koormus. Eriti teravalt annab see tunda suveperioodil. Talveperioodil saab aktiivsust suurendada haridusprogrammi läbiviimisel Kihnu jt koolide õpilastele valikainena. Samuti on võimalik teadustöö korraldamine ja kihnu kultuuri uurijate metoodiline nõustamine. Muuseumi kogu kasvab pidevalt ning **hoiuruumi tingimused** ei ole osadele eksponaatidele sobilikud. Vajalik on eksponaatide nimekirja korrastamine ja liitumine MUIS-digitaalse andmebaasiga. Muuseumihoone vajab järgenval perioodil jooksvat remonti (katuse renoveerimine, teepoolse välisukse vahetus, uus püsiekspositsioon)

Raamatukogu töö võiks olla aktiivsem ja planeerida tuleks rohkem tegevusi, mis kutsuks inimesi lugema (kasutada ära Kihnu lehte-uuete kirjanduse tutvustuseks, tööaja muudatused, kogu täiendamine; kohtumine kirjanikega jne)

Hetkel toimivad **kolmandas sektoris**: Sihtasutused-Kihnu Kultuuriruum; Kihnu Kultuuri Instituut; MTÜ-d-Kihnu Mere Selts; Kihnu Haridusselts; Kihnu Elav Pärimus; Kihnu Selts; Kihnu Merepääste Selts; Kihnu Kogemus. Tegevus on muutunud aktiivsemaks, kuid suureks murekohaks on rahastuse leidmine. Kihnu kultuuriruumi toetusprogrammi rahastuse jagamise põhimõtted vajavad ülevaatamist ja tegevustoetused eraldi kaalumist. SA Kihnu Kultuuriruum toimetab jätkuvalt UNESCO tegevuskava järgi mille arengukava on kehtiv aastani 2025.

Kirik ja kalmistu omavad Kihnu kultuuriruumis oma kindlat kohta. Toimib MTÜ Kihnu Kogodus, kuid sisu on jäänud väheks ning inimesed kirikusse ei tule. Suureks ohuks on kiriku traditsioonide kadumine ja noorte eemaldumine. Kiriku renoveerimistööd on hetkel pooleli ning plaanis on nendega ka edaspidi koostöös EAÕK-ga jätkata.

Turvalisus

Saarelisest toimimisest tingituna on turvalisuse ja kriiside ennetamise tegevused valla kontekstis kriitiliselt olulised. Valdkonna olukorra hinnang on eraldi vormistatud töögrupi dokumendina: Turvalisuse töörühma sisend arengukavasse "Kihnu vald 2037+" (valla dokumentide kataloog: Arengukava/Lisamaterjal/)

Keskkonnahoid

Kui Eestis tervikuna on näha, et just suuremate keskkonnaprobleemidega piirkonnad on keskkonnateemasid tähtsustamas, siis Kihnu vallas, kus looduskeskkond on selgelt piirkonna tugevus on sellel olnud oluline koht ka eelnevatel perioodidel ja arengukavades. Sisend valdkonna osas on hetkel välja toodud nii Pärnumaa kliimakavas 2030 kui Kihnu valla jäätmekavas 2022-2027. Probleemkohad on säilinud sisuliselt sarnastena nagu eelnevas arengukavas välja toodud, kuid neile lisandub olulise teemana elanike ja küllastajate keskkonnahoiuga seotud teadlikkuse suurendamise vajadus.

Ettevõtluse areng

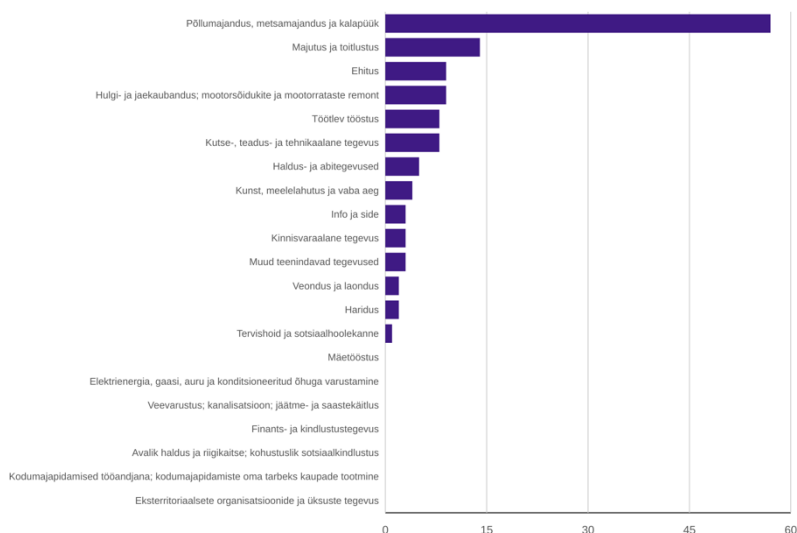
Statistilise profiili kuuluvate üksuste arv tegevusala järgi | Kihnu vald, 2022

Allikas: statistikaamet

Ettevõtluses areng vallas on peamiselt kohalik ettevõtlikke inimeste põhine ja enamus ettevõtteid on mõne üksiku töötjaga mikro ja väikeettevõtted.

Ettevõtluse arengut piirab saare suhteline suletus sest ettevõtja spetsiifikale sobivat tööjõudu ei ole lihtne saarel leida ja saarele töötajate toomine eeldab elukoha leidmist.

Uue kasvava võimalusena saab arvestada kaugtööd, mille kriitiliseks eelduseks on hea internetiühendus saarel.

Lühikokkuvõttena kogutud sisendist saab välja tuua valdkonnad, millega on vald võimeline ettevõtluse arenguid piirkonnas toetama:

- keskendumine atraktiivse elukeskkonna arendamisele (sh elektri ja sidetaristu) ja laste koolihariduse olemasolule kohapeal, et tagada ettevõtluse ja töökohtade paiknemise võimalused saarel
- Ettevõtjate saarel toimimise konkurentsivõimelisuse parandamine (praamiühendused, hanked ettevõtjatele hooajalisuse vähendamiseks jne);
- Turismivaldkonna ettevõtjate ühishuvide eest seismine.
- Kalandusvaldkonna probleemi leevendamine - vähenev tulubaas on probleemiks kalandussektorile üle kogu Eesti ja lahendused on valla võimekuse piiridest väljaspool. Ometi on vaja teha pingutusi alternatiivide leidmiseks ja rakendusvõimaluste otsimiseks sektoris vabanevale tööjõule.

Väiksema mõjuga tegevustest tuleks välja tuua ettevõtjatega infovälja hoidmist ja valdkonna infovahetuse korraldamist.

Noorsootöö arendus

01.01.2023 seisuga on Kihnu sisse kirjutatud 111 noort vanuses 7-26. Arengukava raames viidi läbi küsitlus vanusegrupile 16-30, keda oli Kihnu sisse kirjutatud 101. Aluseks võeti sissekirjutus või Kihnu Kooli lõpetamine. Küsitluse eesmärk oli välja selgitada, millised on noorte endi visioon Kihnuga seoses, mida peaks nende arvates muutma ning kas nad näevad enda tulevikku Kihnus. Küsitlusele vastas 101 inimesest 39, mis moodustab ligikaudu 40 protsenti sihtgrupist.

Küsitlusele vastanutest 24% elab hetkel Kihnus, 40% Pärnumaal, 26% Harjumaal ning ülejäänud 10% mujal. Hetkel mujal elamise puhul oli umbkaudu pooleks ajutiste ja alaliste paiknemise osakaal. Ligi pooltel vastanutest oleks võimalik oma tööd teha ka Kihnus, kuid toodi välja, et see variant oleks kas kulukam või poleks see piisavalt tulus. Vastanute vaba aja veetmise eelistusi oli palju erinevaid, kuid enamikku neist on võimalik ka Kihnus harrastada. Mitu korda toodi välja jõusaalis käimist ning kettagolfi mängimist, mistõttu tuleks mõelda nii jõusaali uuendamisele ja edasiarendamisele kui ka discgolfi raja laiendamisele.

Vastanutele meeldib Kihnu juures kõige enam loodus, puhtus, rahulikkus, kogukond, turvalisus ja kultuur. Küsimusele, mis vajaks Kihnus muutmist, olid enamik vastuseid seotud huvitegevuse vähesusega noortele alates 16. a. Toodi ka välja, et laevaühendus võiks olla kiirem/tihedam, võiks olla aastaringelt avatud söögikoht, valguskaabli ühendus võiks olla kõigile elanikele kättesaadav ja teede seisukorda võiks parandada.

Noori tõmbab Kihnu poole enamjaolt sõbrad, pere ja rahulik kodune keskkond. Üldiselt käivad küsitletutest nooremad tihedamini ja vanemad aina harvemini Kihnus. Vastanutest 46% tahavad ja 14% ei taha tulevikus elada Kihnus. Ülejäänud 40% ei osanud hetkel vastata. Vastanutest 66% ütlesid, et nad kaaluks tõsisemalt Kihnu elama tulemist, kui neil oleks võimalik siin leida aastaringne tasuv töökoht. 16% tõid välja soovi enda elukoha järele. Kihnu elama tulemise tingimustena toodi veel välja praamiliikluse parendamine, vaba aja veetmise võimaluste suurendamine ja Kihnu Kooli olemasolu. Enamik vastanutest arvasid, et vald ei saa midagi teha, et noori tagasi Kihnu meelitada, kuid ülejäänud arvasid, et seda võiks teha kiirem ja tihedam transport mandri vahelt, uute ja hästitasustatud töökohtade loomine ning elamu- või ehitusvõimaluste võimaldamine noortele peredele. Vastanud tõid välja, et enim tuntakse puudust suurtest küla- ja rahvamaja pidudest, pere- ja spordiüritustest. Mainiti ka, et talvisel ajal ei toimu piisavalt üritusi.

Kihnu mõistes on kogukonna, kultuuri ja kõige sellega kaasneva jätkumise olulisemaks komponendiks noored inimesed, kes kannaks endas edasi Kihnu traditsioonilisi väärtusi ja pärandaks need siis edasi oma lastele. Selleks on vallal vaja pakkuda noortele piisavalt palju väärtusi, mis kaaluks üle mõned paratamatud puudused. Küsimustiku vastustest selgus, et suur osa Kihnust pärit, aga mandril elavaid noori tahaks tagasi saarele elama tulla, aga neil puudub selleks võimalus, enamjaolt tasuva aastaringse töö puudumise näol. Teise suure puudusena toodi välja soov oma elukoha järele. Traditsiooniliselt on Kihnus eri põlvkonnad elanud koos ühe katuse all, kuid tänapäeva noored väärtustavad üha enam kodu, mis oleks ainult nende oma. Vallal oleks siinkohal võimalik töökohtade loomisel püsida konkrentsis mandril pakutavate palkadega, soodustada ettevõtlikkust ning töötada välja süsteem, mis võimaldaks noortel peredel kergemini Kihnu oma kodu ehitada. Vald peaks mõtlema ka suurema plaani peale, sest huviringide tekitamise peale ei tule Kihnu elama keegi, kui neil puudub siin töö ja elukoht.

Põhikooliealistele noortele on huviringe küllaga, sinna juurde veel pilliõppe võimalus kolmel erineval pillil. Kool korraldab iganädalaselt erinevaid üritusi ning vald suve jooksul mitu erinevat laagrit. Lisaks korraldab laagreid SA Kihnu Kultuuriruum (kunstilaager, pärimuslaager, viulifestival jne).

2037. aastaks võiks Kihnu puhul mitte olla enam tegemist vananeva ühiskonnaga. Kihnu peaks olema koht, kuhu noor inimene tahab elama tulla ja kus on tal võimalik ka mugavalt elada.